

Maandag 9e November. -

ZESENTWINTIGSTE DAG DER BEZETTING

Een onzer grootste aannemers zou gelast zijn met het leggen eener brug over de vaart naar Nieupoort : hij zou daartoe zijn werkvolk bijeengeroepen hebben - allen weigerden ! Bravo !

De elektrieke tram, die sedert het opstellen der duitsche kanonnen aan de ramp der Buchareststraat, niet meer regelmatig mochten voortrijden - en zelfs sedert eenige dagen niet meer reden - rijden wederom sedert 11 ure. Wij maken van de gelegenheid gebruik om, mits 10 centiem, in tram van ver den Zeedijk te zien; wij bemerken dat de duitsche kanonnen, staande op de "lunette" of "halve maan" der haven (kant van den Vuurtoren) weggenomen zijn geworden. Wij zien tevens dat, bij middel van banken den weg naar het staketsel, aan den Reddingsdienst, afgesperd is. Wij zien ook, op het uiteinde der Van Iseghemlaan, tusschen Hôtel du Casino en de Villa Nérée, dat de kanonnen, die gestaan hadden op het uiteinde der Buchareststraat, in de richting dezer plaats, weggenomen zijn geworden. Wij zien heel goed de verschansingen aldaar door de duitschers voor hunne kanonnen opgeworpen.

Men is heden aan Middelkerke begonnen aan het maken der cimenten platform nodig voor het opstellen van een groot kanon (van 42 ctm., zeggen de menschen).

Gansch den nacht worden hulptroepen gezonden in de richting van Middelkerke, waar het kanon, van tijd tot tijd zijne machtige stem laat hooren.

De duitschers leden heden nog eens tamelijk veel verliezen : van een regiment kwamen slechts een 50 tal ongekwetsten terug.

Heden had alhier, in de HH. Petrus en Pauluskerk, de lijkdienst plaats van een oud Oostendsch figuur : M. Adolf DELARUWIÈRE, in leven schilder, beter gekend als een der "baarden". Met zijn broer Jan, over een paar jaren overleden en zijn nog levende broeder August, vormde hij een trio brave Oostendsche volksjongens, geacht, geëerd en bemind om hunne rondborstigheid, hunne vriendelijkheid en ook hunne neerstigheid. Destijds, in 1899, brachten wij in een der "Revue's" die wij met eenige vrienden mieken voor den "Katholieken Volksbond", twee der broeders op het toneel - de gebroeders Henri en Oscar CORVELEYN speelden zoo natuurlijk hunne rol dat het publiek wezentlijk dacht twee der "baarden", in eigen persoon, voor zich te zien staan ! Adolf is nu ook de eeuwigheid ingegaan, en zoo verdwijnt alles, alles ! God gunne dezen braven Oostendenaar de eeuwige rust.

Dinsdag 10e November. -

ZEVENENTWINTIGSTE DAG DER BEZETTING

Het schijnt dat wij sedert een paar dagen eenen nieuwen plaatskommandant hebben, een "corvettenkapitein", WALDEYER bij name.

Het schijnt ook dat dit heerschap, kost wat kost, in tweemaal 24 uren te Nieupoort wil zijn ! As je blief, Menheer !

Tusschen 10 1/2 en 11 1/2 ure komen, van tijd tot tijd, uit de richting van Leffinghe verscheidene troepkens lichtgekwetste

duitschers, die luidkeels zingen van "uns grosser Vaterland" !

Kwart voor 11 ure trekt eene groote kar, met zware stukken hout beladen, naar Middelkerke op, weldra gevolgd door een tram, bestaande uit 5 waggons, eveneens met hout geladen, alsook met zakken ciment en een aantal yolen (kleine vischbootjes, den zelfden morgen door de Duitschers in de Visscherskaai bijgehaald).

Sedert gisteren wordt er gevischt in de binnenhaven en heden kan men garnalen bekomen.

Van vandaag af worden aan de statie, officieële mededeelingen - in 't Duitsch opgesteld - uitgeplakt.

Van 2 1/2 tot 3 1/2 ure trekken een aantal karren met hout, allerhande werktuig om bruggen te maken, kettingen, enz. den Nieu-poortschensteenweg op.

Deze namiddag werden de 2 roode kruisen, op het dak der statie geschilderd, uitgevaagd.

Van 3 tot 4 ure, op de Groote Markt, concert door de mariniers.

Om 5 1/2 ure is het in stad zoo dood als op het kerkhof; schier nievers geen licht meer, tenzij in de koffijhuizen door de Duitschers bezocht.

Gansch den dag en den avond, onophoudelijk kanongebulder in de richting van Middelkerke en van Slype.

*

* *

De hulptroepen, die naar het slagveld worden gestuurd, worden vervoerd in tramwagens voortgetrokken door locomotieven, de Duitse vlag dragend. Het schijnt dat die locomotieven van 't Brugsche komen, deze van 't Oostendsche in tijds Veurnewaarts gezonden zijnde. Het is volstrekt jammer te moeten bestatigen dat de Duitser, om ons volk, om ons land te verpletteren, zooveel gebruik heeft kunnen maken en nog alle dage maakt van allerhande gerief, dat heel gemakkelijk uit den weg had kunnen geruimd worden. Indien men langs den eenen kant, bekennen moet dat de berichten "situation excellente" van onzen Algemeenen Staf en de censuur op de nieuwsbladen onze burgerij en ons werkvolk in slaap wiegden en de oogen van velen slechts geopend werden wanneer het te laat was, kan men toch, aan den anderen kant, niet aannemen dat hooggeplaatste dienstbestuurders van verscheidene groote openbare inrichtingen de ware toedracht der zaken niet kennen ! Wellicht worden die groote vooruitziende geesten, na den oorlog, vereerd met het een of ander onderscheidingsteeken, voor diensten bewezen aan het Vaderland !

Heden moest de gewone zittijd der Kamers geopend worden : de tweede dinsdag van November, datum door de Grondwet vastgesteld. Wellicht is het de eerste maal sedert België België is, dat die opening niet geschieden zal op Belgisch grondgebied, want wie zegt ons dat het Belgisch Parlement niet bijeenkomt heden te Ste Adresse, bij Le Hâvre, waar de Belgische Regeering thans gevestigd is ? Het is moeilijk hier te Oostende zulks weet te komen, want sedert eenige dagen komen er hoegenaamd geene gazetten meer toe - zelfs geen "Bien Public", of geen "Volk" !! Een dagbladverkooper uit Gent, die gewoon was alle 2, 3 dagen Hollandsche bladen mede te brengen, kwam alhier deze morgen met ledige handen terug.

Het schijnt dat er streng verbod bestaat nog Hollandsche bladen

in bezet België of althans in Vlaanderen binnen te brengen; zelfs zouden geene Belgische nieuwsbladen meer mogen overgebracht worden !! Verleden week verscheen hier nog een paar maal een gelegenheidsblaadje "De oorlog ! La guerre ! Der Krieg", zulks met toelating van den duitschen staf. Men vond er berichten in, natuurlijk meest van duitsche zijde, maar toch hier en daar een berichtje dat herlezen moest worden en ook tusschen de regelen gelezen ! "De oorlog" komt nu ook niet meer uit - en zoo zijn we van 't overige der beschaafde wereld afgesneden op Sint Maarten's avond in het jaar Onzes Heeren 1914 !

Er was een tijd, toen we nog geen slaven waren, dat de Vlaamsche kinderen weken op weken dien Maartensavond verbeidden, en ieder avond, in troepkens, de straten onzer stad doortrokken, een "simartèe" of lichtballonneke in d'hand en zingend het vooisje, van oudsher gekend :

Simartée à boule,
Sinte Maarten
Rut, tut, tut,
Zeven appels in een nut
En een al op zijn koolblad
En een al op zijn sch...gat !
Simartée à boule !!
Sinte Maarten avond
Er ligt én schuitje in d'haven
't Is gelaân met koeken en taarten
Ter eere van Sinte Maarten !

Er was een tijd, toen we nog vrij waren, dat onze kleine kleuter-kens, benauwd van Sinte Maarten's komst - de groote man en zijn zware ijzeren ketens - zich rond hunne moeder scharden en, zoo koeste als een muizeken, het kleine hertje kloppend van aandoening, het oogenblik verwachtten dat Sinte Maarten appelen en noten, kastanjes en peren in den huisgang zou werpen, om dan, eens het gerucht der ketens weggestorven, al giechelen en lachen het fruit te loopen oprapen en te spelen en te praten tot laat in den avond rond de stoof en in hunne beddekens, van die brave Sinte Maarten, die zooveel fruit had medegebracht, en van Sinte Niklaai die nu algauw zou komen met zijn ezeltje en veel koeken en veel speelgoed, en "Ningel Gabereel", die ook nog zou komen met een groote "Ningel Gabereelkoeke", en dan nog 't koekebrood en 't oranjebrood die Nieuwjaar zou medebrengen !!

Eilaas, wat is die tijd lang weg !! Gezang op straat ? Och, neen, de kinderkens, degenen die nog over eenige weken zongen : "Wij zijn nog liever dood dan pruis", zijn weg of mogen van moeder niet meer uitgaan : het is te donker, het is te gevaarlijk op straat ! Sinte Maarten ? Och daar loopen Sinte Maartens genoeg op straat, maar DIE werpen geen appelen of peren of noten of kastanjes, maar DIE schieten op weerzame burgers, DIE plunderen en rooven, DIE verbranden en verwoesten !!!

Sinte Niklaai, "Ningel Gabereel", Nieuwjaar - schoone kinderdagen, wellicht wordt ge dees jaar te Oostende niet gevierd, wellicht liggen we nog te zuchten onder het loodzware juk van den duitschen indringer en verwoester !

*
* * *

De duitschers hebben uit de hangaars voor meer dan 4 millioen

frank nitraat gehaald, op waggons geladen en naar duitschland gezonden.

Op den Zeedijk werd heden een gansch nieuw kanon geplaatst.

Wij wierpen heden een kijkje in den "Mess der officieren", waar de duitschers eenige dagen huis gehouden hebben. Z'hebben daar niet weinig van hun duivels ontbonden : al de meubels zijn weg, de paneelen der eikenhouten deuren zijn ingestampt, de sloten afgebroken, al de ruiten en de spiegels stuk geslegen, de koperen lusters van de plafonds en de koperen kapstokken van de muren afgerukt en vernield : op het blad van eene der schoone marmeren schouwen zijn wel 6 flesschen inkt geledigd - en dat kan er niet meer uit ! Overal, op den grond, vuil stroo, ledige flesschen en overblijfsels van eten. Leve de duitsche Cultur, Mijnheer !!

Woensdag 11 November. -

ACHTENTWINTIGSTE DAG DER BEZETTING

Gedurende gansch den afgeloopen nacht, heeft het kanon, om zeggens, onophoudelijk geschoten - en naar het geluid te oordelen, is het geschut veel nader de stad gekomen. Menschen die van Westen-de komen, weten te vertellen dat de duitschers hunne kanonnen, die aan het gehucht "De Crocodile" te Middelkerke stonden, achteruit gebracht hebben tot aan Raversijde. Het gerucht wordt ook verspreid dat Middelkerke tegen den noen moet ontruimd worden. Wij willen onze oogen gelooven, doch geraken niet verder door dan tot eenige meters voorbij Mariakerke-Albertus. Niets bijzonders te zien langs die kanten, en ook geene bevestiging van hoogergemelde tijdingen. Wij bemerken dat van de 3 villas die Donderdag door de duitschers in brand werden gestoken en gedynamiteerd werden omdat zij in den weg stonden voor hun kanonvuur, en er nog twee recht staan.

Van 7 tot 8 ure is het, op den Nieupoortschensteenweg, een aanhoudend voorbijtrekken van karren met hout en reeds half gemaakte brugstukken. Nog altijd ook hulptroupen die naar het front gestuurd worden.

Herr WALDEYER, onze nieuwe plaatskommandant, is zoo beleefd niet als zijn voorganger, Herr SOFFNER. Deze was zoo beleefd ons zijne aanstelling tot plaatskommandant te melden, gene moet nog lessen van wellevendheid nemen, want zonder "hauw", en "bauw" te zeggen, zend hij ons - en de duivenmelkers erbij - een hoop bedreigingen naar het hoofd, onder vorm van twee nieuwe Bekanntmachungen, waarvan hier de vlaamsche tekst volgt :

STAD OOSTENDE

Bekendmaking aan eigenaars van Duivenhokken

1. Wie een duivenhok bezit (reisduiven of andere) moet er, voor 15 November, mondelings of schriftelijke verklaring vandoen aan de keizerlijke kommandantur, met opgave van naam en adres van den eigenaar, getal en soort dier duiven, reisduiven of andere.
2. Van af 11 November moeten al de duivenhokken gesloten blijven.
3. Alle soorten van duiven moeten van af den 15 November met genummerde ringen voorzien worden.
4. Wie zijn hok niet verklaart, zijne duiven niet aangeeft, duiven nog vliegen laat, ze van geene ringen voorziet, zal met eene geldboete van 100 mark - 125 frank - en in geval van uitdrukkelijke overtreding met gevang gestraft worden.

De duiven zullen ter dood gebracht worden.

Oostende, den 9 November 1914.
De keizerlijke commandantuur,
(get.) WALDEYER,
Corvettenkapitein

BERICHT

De Kommandantuur van Oostende heeft den 8 November twee Belgische soldaten in burgerskleedij aangehouden.

De soldaten in burgerskleedij worden, volgens de krijgswet, aanzien als spioenen. Al de Belgische soldaten die zich bevinden op het grondgebied door onze troepen bezet worden nogmaals ernstig verwittigd dat zij zich moeten aangeven als krijgsgevangenen in de kommandantuur van Oostende.

Ieder Belgische soldaat, die na den 15 November 1914 zal bevonden worden in burgerskleedij in de inschrijving der kommandantuur van ons land, valt onder toepassing van het wederlandsch Krijgsrecht en zal als spioen doodgeschoten worden.

Oostende, den 9 November 1914.
De keizerlijke commandantuur,
(get.) WALDEYER,
Corvettenkapitein

Een derde plakbrief, geteekend BITTINGER, luitenant-kapitein, hoofd der militaire policie, en eveneens den datum van 9 November dragende, bevat dezelfde voorschriften, behalve dat de soldaten in burgers, zich bevindende in de provincie West-Vlaanderen, zich moeten aangeven voor den 20n November.

(wordt vervolgd)

WAAROM HEBBEN WIJ NOG EEN PARK, MIDDEN IN DE STAD ?

door J.G. DE BROUWERE (De Plate. 20ste jg., nr. 2/91, blz. 91/69)

Door omstandigheden is er een fout geslopen in de "NOOT". Dr. J.G. DE BROUWERE is lid van de Wetenschappelijke Raad (WR) van het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK), erehoofd van een afdeling van het Kon. B. Instituut voor Natuurwetenschappen.

Het KIK is geen museum, wel een inrichting met een zéér grote reeks laboratoria, een zéér grote reeks ateliers voor restauratie en een zéér groot documentatiecentrum, met een rijke wetenschappelijke bibliotheek.

De WR is een college van acht (de wettelijke teksten zeggen : (geleerde) leden, die ertoe geroepen zijn, gevraagd of ongevraagd, de Minister te adviseren (wat dan ook gebeurt).

Van de KMKG (waarvan wij hem conservator hadden gemaakt) is hij wel een regelmatig en belangstellend bezoeker, maar was er nooit geen personeelslid van.

Dr. J.G. DE BROUWERE is geen archeoloog of historicus (in zijn jeugd behaalde hij ooit een lic. hist) maar een naturalist.

Met onze dank aan de heer DE BROUWERE voor deze verduidelijking maar ook voor zijn hoogst interessante bijdrage.

J.B. DREESEN